

سیاره
گامبیت

کتاب، دوست خوب کودکان

۳۳

شهریورماه ۱۴۰۱

فضانامه

سیاره گامبیت

اقشقرق

سيار
گامبيت

رابطه مطالعه با اقتصاد خانواده نویسنده: عباس یزدی

خراب است و کسی کتاب نمی‌خرد. اگر سرانه مطالعه در کشوری بالا برود چه سودی خواهد داشت؟ در این یادداشت عباس یزدی با بیانی گاه طنزآمیز به پاسخ این سوال فکر کرده است.

باربران حمل اثاث منزل همیشه از سنگینی کتاب شکایت دارند. آن‌ها می‌گویند اگر کتاب را خوانده‌ای دیگر چرا آن را با خودت می‌بری، کتابت را به دیگران بده تا آن‌ها هم بخوانند. اگر هم تا به حال نخوانده‌ای، من بعد هم نمی‌خوانی پس بار اضافه نیار. ناشران هم می‌گویند وضع اقتصاد نشر

اما آمار مطالعه چه می گویند؟

اما آمار مطالعه چیز دیگری می گوید. با نگاهی سطحی به آمار و اطلاعات موجود در اینترنت به اعداد جالبی می رسیم. در جستجوی اولیه‌ی سرانه مطالعه در جهان، به خصوص به زبان فارسی، در می یابیم که هند و چین و اندونزی بیشترین آمار مطالعه را دارند. نکته‌ای که برای من عجیب بود و به آن شک کردم. بنابراین به سراغ عناوین دیگری برای جستجو رفتم، عناوینی چون، بیشترین گردش مالی در صنعت چاپ کتاب. بیشترین عناوین منتشره در سال برای هر کشور و بعد از همه، تنوع مطالعه در جهان.

با این جستجوها و آمار موجود در اینترنت به موضوعی می رسید که قاعدتاً باید رسید. سطح سواد مردم با سطح درآمد آنها نسبت مستقیم دارد. توجه داشته باشیم که کشورهایی چون آمریکا و چین

خواهرزاده‌ام می گوید هرگز کتاب نمی خواند، او معتقد است زمانی را که برای مطالعه هدر می دهیم می توانیم دهها فیلم ببینیم. شاید او درست می گوید.

به مدیر انتشارات گفتم، آقای محترم، بیست درصد از قیمت پشت جلد برای من نویسنده در حد تکدی گری است، قیمت را بالا ببرید. او جواب داد: با همین قیمت هم کسی کتاب نمی خرد، در ضمن ما درصد خوبی به نویسنده می دهیم. او هم راست می گوید.

باربران حمل اثاث منزل همیشه از سنگینی کتاب شکایت دارند. آنها می گویند اگر کتاب را خوانده‌ای دیگر چرا آن را با خودت می ببری، کتابت را به دیگران بده تا آنها هم بخوانند. اگر هم تا به حال نخوانده‌ای، من بعد هم نمی خوانی پس بار اضافه نیار. آنها هم درست می گویند.

به خاطر حجم تولید ناخالص ملی و نوع سیاست‌گذاری داخلی جزو استثناها محسوب می‌شوند. همین‌طور کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس و سه کشور اسکان‌دیناوی، این کشورها معمولاً ملاک و متر ارزش‌گذاری نیستند. چون آن‌ها نیز یا اقتصاد گلخانه‌ای دارند و یا به خاطر شرایط ویژه از نظر تامین اجتماعی در وضعیتی هستند که رسیدن به آن برای دیگر کشورها امکان‌پذیر نیست.

حال پرسشی که مطرح می‌شود این است، اگر سرانه مطالعه در ایران که می‌گویند سیزده دقیقه در روز برای هر فرد است به بیست و شش دقیقه یا حتی سی و نه دقیقه افزایش یابد، تاثیری بر زندگی و سطح رفاه عمومی خواهد داشت؟
به نظر من، بله.

اولین تاثیر آن روی همین بخش چاپ و نشر خواهد بود که با رقم اسفناک حدود

سه هزار میلیارد می‌تواند به رقم نه هزار میلیارد برسد و حداقل همین بخش را جانی تازه ببخشد. توجه کنیم که بودجه دولت در سال چیزی حدود سه هزار و هفتصد هزار میلیارد تومان و تولید ناخالص ملی ایران حدود چهارصد میلیارد دلار است. اندازه بیزینس کتاب در ایران، در مقابل رقم اختلاس‌ها هم ناچیز است. ارقام در ایران به قدری بزرگ شده که برای آن واحد غیر رسمی «همت» یعنی هزار میلیارد تومان به کار برده می‌شود و اندازه بیزینس کتاب سه همت است.

تاثیر رشد اقتصاد کتاب، تنها در همین بخش نخواهد بود. همه‌ی ما با صنعت کارانی که فارغ‌التحصیل هنرستان هستند برخورد داشته‌ایم و می‌دانیم آنها کارشان را به مراتب بهتر از صنعت کارانی انجام می‌دهند که کار را به صورت تجربی و سینه به سینه یاد گرفته‌اند. یعنی نجاری

نمونه‌ی بارز آن را این روزها در رستوران‌ها و کافه‌هایی می‌بینیم که صاحبان یا مشاوران آنها معماران و گرافیک‌سازهای تحصیل کرده هستند. به نظر می‌توان تحقیق جامعی با موضوع «مطالعه و تاثیر آن بر اقتصاد خانوار» داشت. شاید بعد از این تحقیق ما هم به راستی بفهمیم که خواهرزاده‌ی من درست می‌گفته و حداقل با دلیل و مدرک متقاعد شویم که خواندن کتاب، وقت تلف کردن است!

که دو کتاب درباره نجاری خوانده بهتر از همکارش که آن دو کتاب را ندیده، کارش را انجام می‌دهد. وزیر امور خارجه‌ای که به تاریخ جهان اشراف دارد بسیار بهتر از همقطارش خواهد بود که فقط درس‌های دانشگاه را خوانده است. سینماگر، نقاش، هنرپیشه و روانشناسی که رمان می‌خواند بهتر از آنها که مطالعه ندارند انسان را درک می‌کند. و البته در همه موارد استثنا هم وجود دارد.

در نگاهی اجمالی به اطرافمان هم متوجه می‌شویم آنان که یک دیوار خانه‌شان کتابخانه است، آدم‌های موفق‌تری در جامعه هستند، گرچه اخیراً از کتاب به عنوان عنصری دکوراتیو استفاده می‌شود. یا در برخوردهایی که با کسبه تحصیل کرده داریم به خوبی تاثیر مطالعه را بر کسب و کار افراد مشاهده می‌کنیم.

اسر گرمی

سیار
گاہیت

آخرین کتابی که خوانده‌اید چه نام دارد؟

اسرگرمی |

سرگرمی | سیار گامیت

به نظر شما چه کتاب‌هایی برای
کودکان مناسب می‌باشد؟

خواندن کتاب برای فرزندتان چه تاثیری دارد؟

آخرین کتابی که برای فرزندتان
خوانده‌اید چه نام دارد؟

وینش

کودک و نوجوان وینش

از میان انبوه کتاب‌های حوزه کودک و نوجوان چه کتاب‌هایی را انتخاب کنیم؟ وینش تلاش می‌کند تا با بررسی پیگیر کتاب‌های کودک و نوجوان و با توجه به درجه بندی سنی راهنمایی برای نوجوانان و برای والدین باشد.

کتاب

سیار
گامیت

برای چی؟ چرا؟ او در مورد دلیل هرچیز
از خودش سوال می‌کرد: هرچیزی که
می‌دید، هرچیزی که می‌شنید، هرچیزی
که می‌خواند، هرچیزی که احساس
می‌کرد، هرچیزی که...»

مرد عمل

نویسنده: جورج مندوزا

تصویرگر: ایمر و گوباتو

مترجم: مصطفی رحماندوست

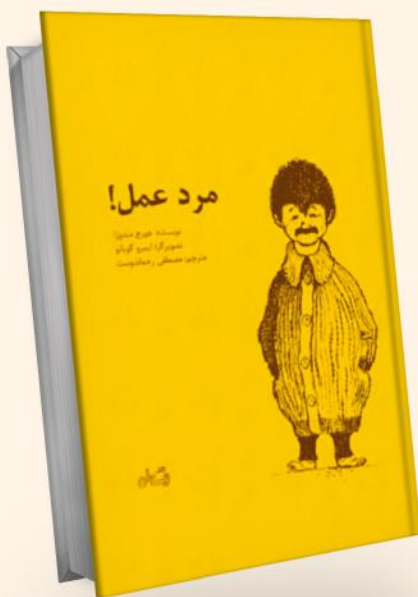
رده بندی سنی کتاب: ۹ تا ۱۲ سال

ناشر: نیستان

نوبت چاپ: ۱

سال چاپ: ۱۳۹۹

تعداد صفحات: ۳۶

چراهای در دسرساز

عطیه میرزا امیری

«هیرپل مرد عمل بود! به همین دلیل
قبل از انجام دادن هر کاری از خودش می
پرسید چرا باید این کار را انجام بدهم؟»

که خودش به خودش می‌دهد، مسائل دیگری در ذهنش مطرح می‌شود که باز سوالات دیگر پیش می‌آید و باز جواب‌هایی که شاید در واقعیت نباشند و تنها ساخته‌ی ذهن هیرپل هستند. سوال و جواب‌هایی که در آخر هیرپل را به دردمسری بزرگ می‌اندازند.

کتاب مرد عمل، در واقع طعنه‌ای است که نویسنده به هیرپل زده است. هیرپل مرد هیچ عملی نیست. او با ترس‌های بی‌دلیل، کنجکاوی‌های بی‌مورد و شک‌های افراطی باعث می‌شود سراغ هیچ عملی نرود. هیچ کاری نکند و حتی خودش با دستانش، گور خودش را بکند! این کتاب از حوادث عجیب به وسیله‌ی خلق یک شخصیت قهرمانی سخن نمی‌گوید. جورج مندوزا با زبانی نمادین مردی به نام هیرپل را خلق کرده است تا به خواننده نشان دهد کسی که برای کارهای ساده روزمره دنبال دلیل

هیرپل مردی است که به محض مواجه شدن با هر اتفاق ساده‌ی زندگی، با چون و چراهایی که از خود می‌پرسد آن اتفاق را به یک مسئله‌ی بزرگ تبدیل می‌کند. بنابراین یا سراغ آن مسئله نمی‌رود یا آن مسئله را دور می‌زند. مثلاً او از خودش می‌پرسد: «وقتی می‌توانم وان حمام را زیر چکه‌های سقف قرار بدهم، چرا باید سوراخ پشت‌بام را تعمیر کنم؟» یا «چرا گیاهی بکارم، وقتی که می‌دانم بعداً باید آن را بچینم؟»

هیرپل از وضعیت خودش راضی است، خودش را فردی باهوش می‌داند و از این که تا به حال در زندگی اشتباهی مرتکب نشده است، به خودش می‌بالد. اما داستان از جایی شروع می‌شود که کسی در خانه‌ی او را می‌زند. به محض صدای در، هیرپل باز سراغ سوالات همیشگی‌اش می‌رود: «چرا؟ برای چی؟» و به دنبال جواب‌هایی

و برهان است، گاهی خودش را از روبرو شدن با موقعیت‌ها و موهبت‌های زندگی محروم می‌کند.

انتشارات برگ این کتاب را در سال ۱۳۷۶ چاپ کرده است. اما بعد از آن سال دیگر تجدید چاپ نشد تا سال ۱۳۹۹ که انتشارات نیستان بعد از حدود ۲۰ سال مجدداً چاپش کرده است. اهمیت چاپ مجدد این کتاب به این برمی‌گردد که در کودکان و نوجوانان با حجم اطلاعات زیادی که در سراسر فضای مجازی با آن روبرو می‌شوند، دچار نوعی سردرگمی شده‌اند. اطلاعات زیادی که گاهی به‌جای اینکه محرک باشند، بازدارنده هستند و باعث می‌شوند نوجوان فرصت زیستن، کشف و کندوکاو را از خود بگیرد. همچنین اشباع شدن از اطلاعات، فرصت ریسک کردن را از نوجوان می‌گیرد. مندوزا در کتاب مرد

عمل، خواننده را به این فکر می‌برد که گاهی پرسیدن‌های افراطی نه‌تنها به ما جواب‌های درستی نمی‌دهند، بلکه عامل بازدارنده هستند و نوعی وسواس مخرب در ذهن به‌وجود می‌آورند.

کتاب مرد عمل، به نوجوان حساس امروزی، نوجوانی که گاهی برای گرفتن تصمیمات ساده زندگی دچار ترس و تردید می‌شود، می‌گوید که گاهی باید خود را به دست جریان زندگی سپرد. قرار نیست در حوادث سهمگین بدون فکر عمل کنیم اما قرار هم نیست از هر اتفاق ساده‌ای، یک سناریوی ترسناک ذهنی بسازیم.

کتاب در پایان خواننده را به فکر فرو می‌برد و با مونولوگ پایانی هیرپل انگار ماجرا تمام نشده است. بلکه دوباره شروع شده است: «برای چی؟ آخر چرا؟ چرا؟»

منبع:

کودک و نوجوان وینش
WWW.VINESH.IR

سیاره گامبیت

همراه ما باشید

@GAMBEETPLANET

WWW.GAMBEET.COM

@GAMBEETPLANET